

Dania

Dania, Królestwo Danii (*Kongeriget Danmark*) – państwo położone w Europie Północnej (Skandynawia) najmniejsze z państw nordyckich. W jej skład wchodzi też Grenlandia oraz Wyspy Owcze. Graniczy od południa z Niemcami.

Język: duński

Stolica: Kopenhaga

Religia: 86,6 % należy do Kościoła Luteransko-Ewangelickiego

Jednostka monetarna: 1 duńska korona (DKK) = 100 oerer

Powierzchnia: 49.094 km², ludność: 5 434.567 mln

Warunki prowadzenia działalności gospodarczej

Po 1 maja 2004 każdy obywatel polski może uzyskać certyfikat pobytowy, wykazując źródła dochodów pozwalających na pokrycie kosztów utrzymania na terenie Danii. Istnieje możliwość podejmowania przez obcokrajowców samodzielnej działalności gospodarczej, na zasadzie tzw. samozatrudnienia.

Samozatrudnienie

W przypadku samozatrudnienia procedura uzyskania pozwolenia jest taka sama jak przy zatrudnieniu przez duńskiego pracodawcę. Wymagane są natomiast dodatkowe dokumenty, w tym przede wszystkim biznes plan przyszłej działalności oraz świadectwa potwierdzające kwalifikacje osoby ubiegającej się o zgodę na samozatrudnienie. Prowadzenie restauracji oraz punktu sprzedaży detalicznej nie podlega przepisom o samozatrudnieniu.

Ograniczeniem dla drobnej działalności gospodarczej realizowanej na zasadach samozatrudnienia przez obywateli polskich nie znających zwykle miejscowego języka jest fakt, że kontakty z tutejszymi urzędami (np. rozliczenia z Urzędem Skarbowym) muszą być realizowane w języku urzędowym czyli duńskim. Zwiększa to koszty funkcjonowania firmy przez konieczność wynajęcia osoby do w/w kontaktów, posługującej się językiem duńskim. Zjawisko to nie ma jednak charakteru dyskryminacyjnego, gdyż dotyczy wszystkich obcokrajowców nie znających języka duńskiego a prowadzących działalność gospodarczą w ramach samozatrudnienia.

Reguły podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Danii określone zostały w kilku aktach prawnych - ustawie o przedsiębiorstwach, ustawie o przedsiębiorstwach prywatnych, ustawie o rachunkowości przedsiębiorstw, ustawie o podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w celach zarobkowych.

W Danii główną zasadą funkcjonowania gospodarki jest wolny rynek, swobodna konkurencja oraz brak ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej. Każdy może założyć firmę i prowadzić działalność gospodarczą z wyłączeniem zawodów wymagających szczególnych

kwalifikacji. W zasadzie wszystkie branże działalności są dostępne dla prywatnych przedsiębiorców. Istnieją pewne wymogi w zakresie wysokości kapitału założycielskiego w odniesieniu do oddziałów banków i firm ubezpieczeniowych.

Występujące przepisy ograniczające mają na celu zagwarantowanie racjonalnych warunków dla zatrudnionych i dla konsumentów, jak również zapewnienie korzystnych warunków zdrowotnych dla społeczeństwa. Funkcjonują także specyficzne regulacje odnoszące się do niektórych sfer działalności gospodarczej, np. sektora bankowego i ubezpieczeń, branży farmaceutycznej i przetwórstwa spożywczego. Naczelna reguła prowadzenia działalności gospodarczej na rynku duńskim postanawia, iż żaden przedsiębiorca nie może naruszać zasady rzetelności gospodarczej.

Wszystkie formy prawne firm występujące w działalności gospodarczej na rynku duńskim są dostępne w jednakowym stopniu dla podmiotów krajowych jak też zagranicznych. Najważniejsze z nich to:

- spółka akcyjna (A/S)
- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (ApS)
- spółka jawna (I/S)
- spółka komandytowa (K/S)
- oddział firmy zagranicznej (filial)
- przedstawicielstwo firmy zagranicznej (salgskantor)

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej mogą zakładać przedsiębiorstwa w dowolnej formie prawnej występującej na rynku duńskim i muszą uzyskać zezwolenie na pobyt. Korzystną formą jest utworzenie oddziału firmy na rynku duńskim, albowiem nie wymaga ona angażowania środków kapitałowych jak w przypadku spółki akcyjnej (A/S – kapitał zakładowy w wysokości 500 tys. DKK) czy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (ApS – kapitał zakładowy w wysokości 125 tys. DKK).

Firma zagraniczna może otworzyć swój oddział na rynku duńskim pod warunkiem, że jest ona zarejestrowana w swoim kraju wg regulacji prawnych korespondujących z duńskimi przepisami stosowanymi wobec spółki akcyjnej (A/S) lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (ApS).

W składzie zarządu oddziału firmy zagranicznej, podobnie jak spółki akcyjnej oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, musi być przynajmniej jedna osoba posiadająca prawo pobytu w Danii lub UE.

Możliwość rejestracji firmy przez obcokrajowca

Działalność produkcyjna lub handlowa podejmowana przez duńskie lub zagraniczne osoby fizyczne lub prawne na rynku duńskim podlega obowiązkowi rejestracji. Zatem nowo zakładane firmy i oddziały firm zagranicznych muszą zostać zarejestrowane w Duńskiej Agencji

Przedsiębiorstw /Danish Commerce and Companies Agency,
Kampmannsgade 1, 1780 Copenhagen, www.eogs.dk/.

Dla celów rejestracji należy podać wiele informacji odnoszących się do oddziału firmy zagranicznej i firmy założycielskiej, a mian. nazwę i adres firmy i oddziału, dokumenty sprawozdawcze firmy zagranicznej, treść postanowień statutowych i założycielskich firmy, poświadczenie rejestracji firmy założycielskiej, notarialnie poświadczone pełnomocnictwo dyrektora oddziału, statut oddziału. W przypadku innej z dostępnych form prawnych wymagane są wszelkie informacje niezbędne dla założenia firmy.

Wymagane jest wpłacenie w całości kapitału zakładowego przewidzianego w zależności od formy prawnej rejestrowanej firmy. Należy wnieść opłatę rejestracyjną, której wysokość jest różna w zależności od formy prawnej rejestrowanego podmiotu /średnio ponad 2 tys. DKK/. Obowiązkowy wpis do rejestru gospodarczego podlega corocznej opłacie składkowej, której stawka jest kilkakrotnie niższa od wnoszonej opłaty rejestracyjnej.

Rejestracja dla celów podatkowych jest również obowiązkowa i dokonuje się jej w zależności od miejsca prowadzenia działalności w jednym z regionalnych urzędów podatkowych, których lista dostępna jest na stronie internetowej Głównego Urzędu Ceł i Podatków www.toldskat.dk/adresser/regioner.htm

Warunki funkcjonowania inwestorów prywatnych

Zagraniczne przedsiębiorstwa są często spotykane i akceptowane na rynku duńskim. Nie występują żadne regulacje prawne mające na celu kontrolę lub przeciwdziałanie zagranicznej własności. Zagraniczne przedsiębiorstwa na rynku duńskim nie otrzymują specjalnych ułatwień jak również nie są podmiotem dyskryminacyjnych regulacji prawnych. Firmy duńskie i zagraniczne korzystają z jednakowych uprawnień i posiadają jednakowe obowiązki. Ograniczenia dla inwestorów prywatnych nie występują w żadnym obszarze działalności z wyjątkiem branży nieruchomości.

Duńska polityka proinwestycyjna przewiduje korzystne dla inwestorów prywatnych ułatwienia, oznaczające raczej zachęcanie przedsiębiorców do inwestowania w specyficznych regionach i rodzajach działalności aniżeli będące udogodnieniami o ogólnym charakterze. Wsparcie regionalne ma zastosowanie na obszarach o wysokim bezrobociu, zaś wsparcie określonych rodzajów działalności odnosi się do produkcji proeksportowej oraz inwestycji służących rozwojowi technologicznemu. Z uwagi na obowiązującą regułę, iż działalność gospodarcza musi opierać się o zdrowe zasady ekonomiczne, większość ułatwień dla inwestorów prywatnych jest pomocą finansową w formie korzystnych warunków kredytowych i udzielanych gwarancji rządowych. Dania nie oferuje wakacji ani ułatwień podatkowych dla inwestorów. Usługi świadczone przez banki są dostępne w jednakowym zakresie dla przedsiębiorców duńskich oraz inwestorów zagranicznych.

Inwestorzy prywatni mogą oczekiwać wsparcia ze strony władz lokalnych w formie wynegocjowanych udogodnień oraz poradnictwa i pomocy organizacyjnej na szczeblu lokalnym. Poradnictwo i pomoc oferowane są inwestorom zagranicznym także przez dział Invest in Denmark, będący częścią Duńskiej Rady Eksportu wchodzącej w skład MSZ Danii.

Zasady nabywania nieruchomości przez cudzoziemców

Zasady nabywania nieruchomości w Danii określone zostały przez kilka aktów prawnych – ustawę ws. nabywania ziemi z 1969 r., ustawę o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, rozporządzenie ws. nabywania nieruchomości przez obywateli i firmy pochodzące z Unii Europejskiej, ustawę o domkach letniskowych i kempingach oraz ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym.

Obowiązują odrębne przepisy dla tzw. pierwszych i drugich rezydencji. Nabycie pierwszej rezydencji jest możliwe wtedy, gdy zainteresowany jej nabyciem /cudzoziemiec lub ob. Danii/ posiada aktualne prawo pobytu oraz uzyska pozytywną opinię gminy w tej sprawie. Ministerstwo Sprawiedliwości sprawdza powyższe dokumenty i na ich podstawie decyduje o wydaniu zezwolenia na zakup ziemi lub innej nieruchomości. Przed upływem 5 lat od wydania powyższego zezwolenia weryfikuje się status nabywcy, albowiem jeśli okres zamieszkania przekracza 5 lat nie jest potrzebne zezwolenie na dokonanie tego rodzaju zakupu

W przypadku obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej prowadzących działalność gospodarczą zezwolenie na zakup nie jest wymagane, jeżeli nieruchomość ma stanowić stałe zamieszkanie dla pracowników lub ma być wykorzystywana dla działalności firmy.

Zasady otwierania rachunków bankowych

W Danii nie istnieją żadne ograniczenia w zakresie otwierania i posiadania rachunków bankowych przez obywateli polskich ani przez polskie firmy. Obywatele polscy nie pracujący w Danii przy otwieraniu rachunku muszą przedstawić jedynie paszport. Polacy zatrudnieni na terenie Danii i rozliczający się z tutejszym urzędem podatkowym muszą przedstawić dodatkowo dokument nadania 10 cyfrowego numeru ewidencyjnego – CPR (odpowiednik polskiego PESEL).

Polacy prowadzący działalność gospodarczą na zasadzie samozatrudnienia muszą posiadać przy zakładaniu konta nadany przez władze duńskie 8 cyfrowy numer ewidencyjny firmy (CVR), dokument potwierdzający zameldowanie na terenie Danii oraz dokument stwierdzający tożsamość. Przy zakładaniu konta przez spółki prawa handlowego należy przedstawić kopie następujących dokumentów potwierdzonych notarialnie lub przez bank prowadzący rachunek firmy na terenie Polski:

- umowa spółki
- statut spółki

- wzory podpisów osób upoważnionych do reprezentowania firmy oraz do dysponowania kontem
- fotokopie paszportów osób upoważnionych do reprezentowania firmy oraz do dysponowania kontem

W formularzu wniosku o otwarcie konta bankowego, poza standardowymi informacjami o firmie /dane teleadresowe, nazwiska osób upoważnionych do dysponowania kontem/ należy podać m.in.:

- informacje o rodzaju prowadzonej przez firmę działalności gospodarczej
- przewidywany poziom transakcji finansowych obsługiwanych przez zakładane konto na terenie Danii i za jej granicami (zarówno w zakresie spodziewanych wpłat z tytułu należności jak i płatności w ramach zobowiązań firmy)
- przewidywaną liczbę transakcji finansowych obsługiwanych przez zakładane konto na terenie Danii i za jej granicami (w zakresie jak powyżej)

Spodziewając się intensyfikacji działalności gospodarczej po 1 maja 2004 r. banki duńskie przygotowało specjalną ofertę dla potencjalnych klientów korporacyjnych (firm) z nowych krajów członkowskich UE mających siedzibę w tych krajach. Bank NORDEA promujący się jako światowy lider bankowości elektronicznej uruchamia usługę tzw. „collection account” - czyli konta bankowego przeznaczonego dla firm zagranicznych mających partnerów gospodarczych na terenie Danii. Konto to nastawione jest na przelewy od firm duńskich mających zobowiązania np. z tytułu importu wobec firm zagranicznych. W związku z tym, że konto prowadzone jest na terenie Danii rozwiązanie to umożliwia uniknięcie przez firmy duńskie stosunkowo wysokich opłat za przelewy międzynarodowe.

Korzyścią dla firm zagranicznych (np. polskich) jest możliwość zredukowania opłat manipulacyjnych stosowanych przez ich banki w kraju pochodzenia z tytułu przychodzących przelewów zagranicznych w przypadku, kiedy firma zagraniczna (np. polska) dokonuje niewielu ilościowo lecz dużych wartościowo przelewów ze swojego konta w Danii na konto krajowe (np. w Polsce). Bank duński udziela firmom zagranicznym pomocy w przygotowaniu specjalnych formularzy płatności z umieszczonymi danymi firmy – beneficjenta przelewu. Formularze te dołączane do faktur firmy zagranicznej wystawianych firmom duńskim usprawniają dokonywanie przelewów i uniemożliwiają popełnienie błędu w ich przygotowywaniu. W ramach opisanego konta istnieje możliwość zakładania lokat terminowych. Konto może być prowadzone w dowolnej w pełni wymiennej walucie. Może być ono stosowane także do regulowania przez firmę – właściciela swoich zobowiązań zagranicznych.

Warunki uzyskiwania kredytów

Wszystkie podmioty gospodarcze rynku duńskiego (zarówno krajowe, jak i zagraniczne) traktowane są jednakowo w zakresie udzielania kredytów przez banki duńskie. Istnieje jednak przekonanie, że firma zagraniczna powinna szukać źródeł finansowania w kraju swojego pochodzenia. Podstawą do decyzji w zakresie kredytowania jest wiarygodność kredytobiorcy i ocena ryzyka kredytowego dla banku dokonywana tak jak wszędzie na świecie na podstawie m. in. przedstawionego przez firmę planu biznesowego.

Przekazywanie kapitału do Polski

Swoboda działalności gospodarczej na rynku duńskim obejmuje także sferę przekazów kapitałowych. W Danii nie funkcjonują ograniczenia w przekazywaniu zagranicę zainwestowanego kapitału i dochodów uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej po ich opodatkowaniu. Nie występują wymogi rejestracji zagranicznego kapitału z wyjątkiem konieczności zgłoszenia do duńskiego banku centralnego /Duński Bank Narodowy/ dla celów statystycznych i kontrolnych wszystkich przelewów kapitałowych do i z Danii o wartości powyżej 60 tys. DKK.

Użyteczne adresy

Ambasada Królestwa Danii

ul. Rakowiecka 19
02-517 Warszawa
Tel.: +48 (22) 565 29 00
Fax: +48 (22) 565 29 70
wawamb@um.dk

Ambasada RP w Kopenhadze

Richelieus Alle 12
2900 Hellerup
Denmark
tel (+45) 39467700, fax (+45) 39467766
e-mail: mail@ambpol.dk
www.brh-dania.dk

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji

Ambasady R P w Kopenhadze

Ryvangs Alle 46
2900 Hellerup
tel.: 0045 39 622 633
fax: 0045 39 622 554
e-mail: polcom@polcom.dk

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Duńska Rada Eksportu

Asiatisk Plads 2
1448 Kopenhaga
tel. +33 920500, fax +33 540533
e-mail:um@um.dk
www.eksportraadet.dk

Konfederacja Duńskiego Przemysłu

Dansk Industri
H.C. AndersensBoulevard 18
1787 Kopenhaga V
tel. +33 773377, fax +33 773300
www.di.dk

Duńska Izba Handlowa

1217 Kopenhaga K
tel. +33 950500, fax +33 325216
www.commerce.dk

Polsko - Duńska Izba Gospodarcza

ul. Rakowiecka 19
02-517 Warszawa
tel. +22 847414, fax +22 8499239

Materiały źródłowe:

- *"Rzeczpospolita" dodatek "Dobra firma"*
- *"Gazeta Prawna "*
- *Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady RP*